

Joulukuun helpommat valmennustehtävät

Ratkaisuja pyydetään seuraavaan valmennusviikonloppuun 9.-11.1. mennessä. Ratkaisut voi tuoda valmennusviikonlopulle tai lähettää postitse osoitteeseen Joni Teräväinen, Kalannintie 5, 00430 Helsinki tai lähettää sähköpostitse osoitteeseen joni.teravainen@helsinki.fi. Tehtävistä voi myös kysyä sähköpostitse. Tehtävät eivät ole vaikeusjärjestyksessä.

1. Olkoot a ja b reaalilukuja, joille $a + b = 2$ ja $ab = -1$. Määritä $a^{10} + b^{10}$.
2. Suorakulmainen ruudukko koostuu $a \times b$ yksikköneliöstä, missä a ja b ovat positiivisia kokonaislukuja. Ruudukossa on reunaruutuja tasan yksi kolmasosa kaikista ruuduista. Määritä lukujen a ja b mahdolliset arvot.
3. Pöydällä on 2014 kiveä. Kaksi pelaajaa poistaa pöydältä vuorollaan 1, 2, 3 tai 4 kiveä. Voittaja on viimeisen kiven poistanut pelaaja. Pystyykö aloittava pelaaja pakottamaan voiton itselleen?
4. Olkoon AB jana, jonka keskipiste on M ja olkoon Q mielivaltainen tason piste. Osoita, että $QB^2 = 2QM^2 + \frac{1}{2}AB^2$.
5. Olkoon x positiivinen reaaliluku. Osoita, että $x^5 + x + 1 \geq 3x^2$.
6. Määritä kaikki parit (a, b) luonnollisia lukuja, joille $2^a + 2^b$ on neliöluku (neliöluvut ovat $0^2, 1^2, 2^2, \dots$).
7. Olkoon n positiivinen kokonaisluku. Shakkiturnauksessa on $2n$ pelaajaa. Kuinka monta mahdollista aloituskierrosta on (aloituskierroksella kukin pelaaja pelaa tasan yhtä muuta vastaan)?
8. Olkoon $ABCD$ neliö ja P piste sen sisällä siten, että $PD = 1, PA = 2, PB = 3$. Määritä kulma $\angle APD$.
9. Määritä kaikki alkuluvut p siten, että luvut $p, p + a, p + 2a, p + 3a, \dots, p + 4a$ ovat kaikki alkulukuja jollakin positiivisella kokonaisluvulla $a < 30$.
10. Olkoot $A_1, A_2, \dots, A_5$ viisi eri pistettä tasossa. Mikä on pienimmän syntyvän kulman $\angle A_i A_j A_k$ ($1 \leq i, j, k \leq 5, i \neq j, j \neq k, k \neq i$) suurin mahdollinen arvo?